

Definitief

Reglement vso-diploma 2025-2029

Datum
5 november 2025

Pagina
1 van 9

Kenmerk
2111-0125

Inhoud

Aanleiding	3
Werkwijze	3
Invulling diploma vso	4
 Reglement voor diplomering	 5
Artikel 1: Algemeen	5
Artikel 2: Begrippen	5
Artikel 3: Totstandkoming en wijzigingen	6
Artikel 4: Publicatie	6
Artikel 5: De eisen voor het behalen van het diploma vso	7
<i>Artikel 5a: de eisen voor het behalen van het diploma vso dagbesteding</i>	7
<i>Artikel 5b: de eisen voor het behalen van het diploma vso arbeid</i>	7
Artikel 6: Het overgangsdokument	7
Artikel 7: Herkansing	7
Artikel 8: De examencommissie van de school	8
Artikel 9: Beroepsmogelijkheid	8
Artikel 10: Vaststelling	8
Artikel 11: Slotbepaling	9
Bronvermelding	9

Aanleiding

Met ingang van het schooljaar 2021-2022 wordt het voortgezet speciaal onderwijs (vso) geacht te gaan werken met een diploma. Het huidige getuigschrift vso vervalt hiermee.

De Eerste en de Tweede Kamer hebben besloten dat leerlingen die onderwijs volgen in de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid in het vso, er recht op hebben om de schoolloopbaan af te kunnen ronden met een schooldiploma. Dit schooldiploma geeft deze doelgroep de erkenning die zij verdient en zorgt voor meer kansengelijkheid in het onderwijs. Met het schooldiploma kunnen de leerlingen aantonen welke resultaten zij tijdens hun schoolloopbaan hebben behaald, en het voortgezet speciaal onderwijs afronden.

Het diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs. De civiele waarde zit in de resultaten die de leerling heeft behaald, de erkenning voor de leerling en de ouders en de herkenbaarheid van de verschillende onderdelen voor de opvolgende partij.

Artikel 14d en 14g van de Wet op de expertisecentra (WEC) zijn hiervoor gewijzigd. Artikel 14d luidt nu:

"Artikel 14d. Schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel

- 1. De directeur reikt een schooldiploma voortgezet speciaal onderwijs uit aan de leerling die het onderwijs in het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel verlaat, voor wie de leerplicht, bedoeld in paragraaf 2 van de Leerplichtwet 1969, is geëindigd en die naar het oordeel van de directeur in aanmerking komt voor het schooldiploma. De directeur baseert zijn oordeel op een reglement dat door het bevoegd gezag wordt vastgesteld.*
- 2. Een portfolio waarin de behaalde resultaten zijn opgenomen, maakt deel uit van het schooldiploma.*
- 3. Bij ministeriële regeling wordt een model voor het schooldiploma vastgesteld.*
- 4. De leerling die een deel van het programma heeft voltooid, de school verlaat en niet op grond van het eerste lid een schooldiploma ontvangt, ontvangt een verklaring."*

In artikel 14g ad 1 wordt "het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel" vervangen door "uitstroomprofiel dagbesteding".

De overheid bepaalt het model van het diploma. Dit model is gelijk aan het model van de diploma's in het voortgezet onderwijs.

Werkwijze

Vanuit De Onderwijsspecialisten is een reglement opgesteld in samenspraak met betrokkenen uit diverse geledingen. Dit reglement kan worden gezien als basis voor onze vso-scholen.

Het reglement is, onder verantwoordelijkheid van de directeur Onderwijs, ingebracht in overleg van het college van bestuur en daar vastgesteld. Daarnaast heeft de gmr instemming verleend op basis van het gmr-reglement, artikel 21, sub b, vaststelling of wijziging van format/schoolplan. Er is een mogelijkheid om aanvullingen te doen op schoolniveau. In dit geval heeft de mr instemmingsrecht over deze aanvullingen.

Invulling diploma vso

De Onderwijsspecialisten gaan werken met:

1. Het basisreglement.
Hierin worden in algemene zin de gestelde eisen en de te volgen procedure om te diplomeren beschreven. Het reglement richt zich op het laatste leerjaar, het jaar waarin de leerling uitstroomt.
2. Het examendossier. Dit bevat 2 bouwstenen:
 - a. het portfolio;
 - b. het overgangsdokument.

Voor een vso-diploma dient de leerling te voldoen aan de eisen die gesteld worden in het reglement. En aan de eisen die gesteld worden aan het aanleveren van een portfolio. De school levert te allen tijde een overgangsdokument aan zoals voorgeschreven in artikel 14e en 14h uit de WEC.

Het basisreglement wordt in dit document nader uitgewerkt. De uitwerking van het examendossier zal in samenspraak met betrokkenen worden ontworpen als onderlegger van dit document.

Reglement voor diplomering

Artikel 1: Algemeen

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs een diploma kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Aan het diploma vso worden eisen gesteld waardoor het zowel voor de leerling als de omgeving waarde verkrijgt en maatschappelijk relevant is.

De wijze waarop het onderwijsleerproces wordt georganiseerd, en de wijze waarop leerlingen competenties verwerven, kunnen verschillen per school. De Onderwijsspecialisten maken de keuze het eigenaarschap van het portfolio zo veel mogelijk bij de leerling te leggen. De school ondersteunt de leerling waar nodig, zonder afbreuk te doen aan de autonomie van de leerling. Het overgangsdossier wordt gemaakt door de school en bevat de centraal vastgelegde onderdelen, eventueel aangevuld met schoolspecifieke onderdelen. Het portfolio en overgangsdossier vormen samen het examendossier.

Aan de leerlingen die voldoen aan de voorwaarden, zoals gesteld in dit reglement, reikt de school het diploma vso uit.

Leerlingen die de schoolloopbaan niet afronden of niet voldoen aan de voorwaarden van het diploma, ontvangen het diploma niet. Zij krijgen een verklaring. Hierin staat beschreven dat de leerling onderwijs heeft gevolgd op de vso-school. Daarnaast draagt de school zorg voor een overgangsdossier.

In dit reglement zijn de samenstelling en taken van een examencommissie vermeld en wordt de beroepsprocedure beschreven.

Artikel 2: Begrippen

In dit reglement komt een aantal begrippen aan bod. Hieronder worden ze kort toegelicht, in alfabetische volgorde.

Competentie	Het geheel van kennis, (vak)vaardigheden en de houding die een leerling nodig heeft voor het uitoefenen van een beroep.
Examencommissie	De commissie die beoordeelt of een leerling wel of niet een diploma behaald heeft.
Examendossier	Een selectie van bewijzen opgebouwd volgens de gestelde eisen, waaronder relevante bewijsstukken van het genoten onderwijs inclusief de stages.
Examenkandidaat	Een leerling die de opleiding voltooid heeft en examen gaat doen.
Geschillencommissie	Een commissie, bestaande uit leden van de school, die een bindend besluit neemt over een geschil tussen een leerling en zijn ouders en de school. In de geschillencommissie neemt de directeur noch de voorzitter van de examencommissie deel.
Leerlingen	Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring voor het vso hebben.
Mentor	Specifieke begeleider vanuit de school voor de leerling.

Ouder(s)	Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling(en).
Overgangsdokument	Het door de school ingevulde dokument met de verzamelde gegevens die relevant zijn voor de opvolgende partij. Het overgangsdokument wordt zowel met een diploma als met een verklaring meegegeven.
Portfolio	Een door de leerling gemaakte verzameling met bewijsstukken van opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen. Dit kan digitaal en op papier zijn. De school ondersteunt de leerling waar nodig, zonder afbreuk te doen aan de autonomie van de leerling.
Reglement	Een set van afspraken met betrekking tot het diploma vso.
Schoolleiding	Leden van het managementteam van de school voor voortgezet speciaal onderwijs.
Stage	Een geschikte manier om de vervolgopties te verkennen. Een stage biedt de leerling de kans om aan competenties te werken. Na afloop van een stage hebben de leerling en zijn omgeving zicht op de geschiktheid van de stageplek voor mogelijke uitstroom.
Teamleden	Personeelsleden van de school voor voortgezet speciaal onderwijs.
Traject- /stagebegeleider	De aan de leerling toegewezen medewerker die belast is met de begeleiding bij stage en uitstroom.
Verklaring	Leerlingen die niet voldoen aan de gestelde eisen die beschreven staan in het reglement om het diploma vso te behalen, ontvangen een verklaring. In de verklaring staat vermeld wanneer een leerling stond ingeschreven bij de vso-school.

Artikel 3: Totstandkoming en wijzigingen

Het reglement en het examendossier zijn opgesteld door de IB vakgroep en het transitieteam van De Onderwijsspecialisten in opdracht van de directeur onderwijs en de programmamanager transitie.

Er is actief feedback gevraagd aan diverse relevante geledingen in de organisatie.

Elke vier jaar zal er een brede evaluatie op school- en organisatieniveau gepland worden, op basis waarvan het reglement van De Onderwijsspecialisten en de inhoud van het door hen vastgestelde diploma vso aangepast kunnen worden.

Het reglement en eventuele wijzigingen vragen instemming van de gmr, en worden definitief vastgesteld door het college van bestuur. Aanvullingen op het reglement door de school vragen instemming van de medezeggenschapsraad van de school en worden vastgesteld door het bevoegd gezag van de school. Voorstellen tot schooleigen aanvullingen kunnen eens per jaar worden gedaan door teamleden, leerlingen (vanuit de leerlingenraad) of ouders (vanuit de medezeggenschapsraad). De schoolleiding monitort de gezamenlijke afspraken.

Artikel 4: Publicatie

Het reglement van De Onderwijsspecialisten wordt na vaststelling gepubliceerd via Mijn Digitale Werkplek, de website van de school en de website van De Onderwijsspecialisten.

In de schoolgids staat een verwijzing naar het reglement.

Na vaststelling van het reglement wordt een vereenvoudigde versie voor leerlingen en ouders beschikbaar gesteld.

Artikel 5: De eisen voor het behalen van het diploma vso

Artikel 5a: de eisen voor het behalen van het diploma vso dagbesteding

Om het diploma vso te behalen, dient de leerling te voldoen aan de volgende eisen:

- De leerling is minimaal 80% van de afgesproken lestijden in de uitstroomfase aanwezig geweest op school en stage.
- De leerling heeft stage gelopen in de uitstroomfase van het vso waarin de leerling de benodigde competenties heeft laten zien met betrekking tot het uitstroomperspectief.
- Het is aan de school te bepalen wat een passende stageduur en -plek voor de leerling per periode is. Dit wordt vastgesteld in een stagecontract.
- De leerling heeft een portfolio gemaakt volgens de schooleigen richtlijnen. Het portfolio is een verplicht onderdeel van het diploma vso.

Artikel 5b: de eisen voor het behalen van het diploma vso arbeid

- De leerling is minimaal 80% van de afgesproken lestijden in de uitstroomfase aanwezig geweest op school en stage.
- De leerling heeft twee zelfstandige stages gelopen in de uitstroomfase van het vso waarin de leerling de benodigde competenties heeft laten zien met betrekking tot het uitstroomperspectief.
- Het is aan de school te bepalen wat een passende stageduur voor de leerling per periode is. Dit wordt vastgesteld in een stagecontract.
- De leerling heeft een portfolio gemaakt volgens de schooleigen richtlijnen. Het portfolio is een verplicht onderdeel van het diploma vso.

Bovenstaande wordt vastgelegd in het examendossier van de leerling.

Artikel 6: Het overgangsdokument

Het overgangsdokument wordt opgesteld door het bevoegd gezag, in overleg met de directeur, het onderwijzend personeel en de Commissie voor de Begeleiding (art. 14 WEC). Het overgangsdokument heeft tot doel de behaalde resultaten en de begeleidings- en ondersteuningsbehoefte vast te leggen ten behoeve van de opvolgende partij.

De Onderwijsspecialisten hanteren hiervoor een vast en herkenbaar format met voldoende ruimte voor schooleigen informatie. Het overgangsdokument wordt toegevoegd aan het diploma vso of de verklaring bij schoolverlaten. Het is aan de leerling zelf dit document te verstrekken aan de opvolgende partij.

Artikel 7: Herkansing

Uitgangspunt van De Onderwijsspecialisten is dat iedere leerling het diploma vso moet kunnen behalen. In uitzonderlijke gevallen zullen er leerlingen zijn die niet aan de eisen voldoen zoals die gesteld zijn in artikel 5. Deze leerlingen worden besproken in de examencommissie.

Er kan alsnog een diploma verstrekt worden als:

- de leerling alsnog laat zien dat hij voldoet aan de eisen;

- de leerling een vervangende opdracht, gegeven door de examencommissie, voldoende afrondt;
- of als er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Dit is ter beoordeling van de examencommissie van de school.

Artikel 8: De examencommissie van de school

De examencommissie bestaat in ieder geval uit:

- de directeur, of een door de directeur gemandateerd teamleider, die tevens voorzitter van de commissie is;
- een secretaris die de verslaglegging en communicatie verzorgt;
- een teamlid;
- een stage-/trajectbegeleider.

De voornaamste taak van de examencommissie is beoordelen of de leerling voldoet aan de eisen, zoals gesteld in artikel 5. Vervolgens neemt de examencommissie een besluit over:

- het uitreiken van een diploma of een verklaring;
- de condities waaronder het diploma eventueel alsnog behaald kan worden.

De commissie komt ieder schooljaar in mei bijeen, en in ieder geval aan het eind van de schoolloopbaan van de individuele leerling (bij eerder uitstromen). De examencommissie bepaalt of een schoolverlater een diploma dan wel een verklaring ontvangt.

In geval van een verklaring zal een lid van de examencommissie informatie inwinnen bij het team om een beeld te vormen van de leerling. Als er sprake is van een positieve ontwikkeling of van bijzondere omstandigheden, kan de examencommissie alsnog besluiten tot diplomering. Deze afweging wordt schriftelijk onderbouwd.

Als een leerling de school verlaat met een verklaring, verzorgt de school wel een overgangsdokument zodat de opvolgende partij de benodigde informatie kan ontvangen.

Artikel 9: Beroepsmogelijkheid

De geschillencommissie is een onafhankelijke commissie die (per geschil) wordt samengesteld door de school. De geschillencommissie bestaat uit drie leden. Leden van de examencommissie hebben geen zitting in de geschillencommissie.

Een leerling of diens ouder(s) kunnen in beroep gaan tegen het besluit van de examencommissie van de school om geen diploma te verstrekken. Dit beroep wordt binnen één week na het besluit, schriftelijk ter attentie van de examencommissie van de school ingediend. Deze legt het beroep voor aan de geschillencommissie.

De geschillencommissie stelt binnen twee weken (10 werkdagen) na ontvangst van het beroep een onderzoek in, hoort de motivatie van de examencommissie en de ouder(s) of leerling, oordeelt vervolgens naar redelijkheid en billijkheid en neemt een bindend besluit. Dit besluit wordt (schriftelijk en met redenen omkleed) binnen 5 werkdagen (15 werkdagen na ontvangst beroep) aan de leerling of de ouder(s) medegedeeld.

Artikel 10: Vaststelling

Dit reglement is, met instemming van de gmr, vastgesteld door het college van bestuur van

De Onderwijsspecialisten op 25 november 2025. De evaluatie en bijstelling van dit reglement zijn voorzien voor 2029. De gmr verleent indien nodig opnieuw instemming. Het reglement van de eigen school wordt vastgesteld door het bevoegd gezag van de school na afstemming met de medezeggenschapsraad. De evaluatie en bijstelling van het schooleigen reglement is jaarlijks op een door de school te kiezen moment.

Artikel 11: Slotbepaling

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, en voor zover het de gang van zaken van de examencommissie betreft, beslist de examencommissie.

Bronvermelding

- Wijziging van de Wet op de expertisecentra, zie site [Tweede Kamer der Staten-Generaal](#).
- Regeling modellen diploma's en getuigschriften vso en pro, Staatscourant 23-07-2021, nr. 36251.
- [Voorbeeld reglement](#) expertgroep Sectorraad GO.